

1

Ingen måneder kan som januar vare ved i en evighed.

Sådan begynder det. Sent om aftenen sidder han med det gamle skuespil. I lyskredsen over skrivebordet træder figurerne frem. De lever og taler. Elsker, lider og dør for hans pen, og verden derude i hans eget vintermørke er hverken tydeligere eller mere bestandig end deres. De er på præcis samme måde. Akkurat ligesådan.

Sådan skal det også være. Sådan er spillets idé. Forhekset og indesluttet bøjer han sig frem over bordet – indesluttet i tung indsigt, mens han ignorerer den svage smerte, der løber som en uklar, gammel erindring nede fra lænden. Han dypper pennen i blækflasken, føler lampens varme mod håndryggen. Pennen mod papiret. Han afbalancerer ordene. På den knivskarpe æg mellem virkelighed og virkelighed.

*Det er ej blot min dystre kappe, moder.
Ej heller sorgens vanligt sorte dragt*

Det ringer. I dette øjeblik ringer telefonen, og alt bevæger sig ind på et nyt spor, det kan han mærke med det samme. Alligevel forsøger han at holde fat i det gamle og tilvante. Lidt endnu. Det gamle og sikre og anderledes.

Han ignorerer den første ringetone. Har fortrængt den, mens den stadigvæk hænger fast i huset. Ringetonen klinger ud, har tilsyneladende aldrig været der. Uberørt fortsæt-

ter han sit arbejde i øjeblikket frem til den næste. Forsøger at jage denne ringetone på flugt, men forgæves. Ubønhørligt trænger den igennem. Ubønhørligt som et natligt varsel. Som en moders blik. Ringer. Han giver op. Løfter pennen og lytter.

Venter. Tæller.

Tre. *Ej mit beklemt åndedræts suk og pust.*

Fire. Hvis det holder op efter seks, er det Birthe. *Ej mit beklemt ...* han har ingen lyst til at tale med Birthe. Ikke i dag. Ikke sådan en dag.

Syv. Det kan være hvem som helst.

Han klarer trappen i tre spring. Mærker en kortvarig smerte i lysken. I højre side, altid i højre side. Entreen ligger hen i mørke. Lige siden tidligt på formiddagen har han siddet og skrevet og har ikke haft grund til at tænde lys deroppe. Men nu trækker telefonen hvide lydspåner ud af mørket, og vigtigheden står pludseligt helt klar for ham.

Hvordan er det muligt? Hvorledes er dette varsel forankret?

Han ved det ikke. Kan ikke forstå den slags med hamrende hjerte og i den alder. Desuden har han drukket et glas. Han griber røret og svarer.

“Maertens.”

Det har været hans navn i mange år nu, så mange at han aldrig mere reflekterer over, at han engang hed noget andet. Nu hører han bare stilhed, og han når at erindre hele sit liv.

“Maertens,” siger han igen og lytter. Hører – eller føler – pulsen i sin egen tinding gennem den kølige bakelit. Hører – og føler – sit tunge åndedræt. Ellers intet.

Ingenting.

Endnu.

* * *

Omtrent sådan. Hvis ellers hændelser skal tilskrives en begyndelse, så er det sådan, det begynder. Lige netop i denne uven-

tede sprække. En aften i slutningen af januar står han i sit eget mørke i sin egen entre og holder telefonrøret trykket ind mod øret. Nede i kælderrummet tørrer blækket allerede. Figurerne falmer og forstummer. Ude fra køkkenet flyder et spor af afkølet cigaretrøg, men i øvrigt gør verden og det omgivende sig ikke specielt bemærket. Hvad der muligvis kunne fornemmes, disse uklare signaler og råb, findes derinde i forlængelse af telefonrøret. Derinde. Derude. I den anden ende. Langt væk fra ham i rummet eller meget tæt ved.

Det holder ham fast. Sprækken vokser, og stilheden i røret nagler ham fast som en usonet skyld, og præcis da virker det ikke specielt mærkværdigt. Overhovedet ikke mærkværdigt. Først senere, da han endelig har lagt på, først i det øjeblik bliver han slået af forundring.

Forundring. For mens han stod der og lyttede, mistede han helt koncentrationen. Hans bevidsthed var i andre hænder; hans tanke og hans nærvær slap alle fortøjninger og lod sig lede bort. Modstandsløst skrællede lag efter lag af stilhed og afstand væk af flittige sekunder, og til sidst var kun kernen tilbage.

Menneske. Mand eller kvinde. Ung eller gammel. Dybt inde i det ukendte var et andet menneskes uhørlige stemme. Ven eller fjende. Nogen. Derude. Der borte. Nogen retter denne aften en stum bøn til ham indsvøbt i denne stilhed som et ord i en sky.

En stilhed som han vil kunne genkende blandt tusinde stilheder.

Omtrent sådan. Sådan begynder det.

* * *

Du er skør, Maertens, tænker han bagefter og tænder lyset. Igen er du ikke rigtigt klog. Endnu en af disse svagheder. Tættere og tættere ved hinanden kommer de, disse alderdommens

og udslættelsens diskrete fortropper. Hans blik falder på kalenderen fra Clauson & Clauson og finder dagens dato: torsdag den 26. To felter længere fremme – over lørdag den 28. – har han skrevet B48 med en rød kuglepen.

Birthe otteogfyrre. Er vel nødt til at købe en gave. I frokost-pausen den følgende dag formodentlig. Ja, hvornår ellers? En flaske parfume eller en god flaske vin. Ja, hvad ellers?

Ikke vin. Under ingen omstændigheder vin, beslutter han. Sidste gang ville hun gemme hans Château Margaux til en senere, vigtigere lejlighed i stedet for at drikke den i hans selskab. Den slags pjat vil han ikke være med til en gang mere. Parfume vil passe fint til hende.

Går ud i køkkenet og tænder en cigaret. Det eneste sted i hjemmet, hvor han stadigvæk tillader sig selv at ryge. Sætter sig ved bordet. Det gør stadigvæk lidt ondt over lænden, men ryggen har det bedre. Voksdugen er grim, men ikke grimmere end i går. Sidder så der og forsøger at få kontrol over omstændighederne. Over januars mørke og tankerne, der venter på at bryde frem.

Eller holde dem væk. Det er uklart hvad. Noget er sket. Han ved ikke hvad. Men det, der hurtigere end alt det andet vrag-gods driver i land og forsøger at gøre sig begribeligt, er at der netop i dette øjeblik må findes et sted – langt væk eller tæt på, måske i et køkken som hans eget – et sted, hvor en eller anden også sidder i halvmørket, og med dirrende hånd fører en cigaret til munden. En anden.

Som han selv, Maertens. En der ikke har haft en stemme at tale med, en fjende eller en ven. Men som man alligevel har været i stand til at komme tæt på. Er brudt ind i hans verden.

En eller anden hvis ansigt ikke vil fremtræde, hvis person og personlighed og omstændigheder måske er ham helt igennem bekendte – hvis billede kunne blive tydeligt, hvis han bare kunne lade være med at forsøge at fremkalde det. Ja, han ind-bilder sig, at hvis man bare lader være med at tænke på den

stilhed, som man føler imellem tusinde stilheder, og i stedet ser ud gennem vinduet mod januartågen, der indhyller gaden og gadelygterne og træerne i et blødt og fremmed og alligevel velkendt slør, så vil det andet menneske måske som ved et trylleslag stå der lyslevende for ens indre øje.

Ven eller fjende.

Men intet sker. Alt forsvinder. Cigaretten brænder ubevægeligt ned uden at have gjort den mindste nytte. Han skodder den irriteret og slukker eventuelle gløder under vandhanen. Derefter skyller han askebægeret og stiller det på højkant i opvaskestativet. Det ser grimt ud, men ikke grimmere end i går. Du er en grisemikkel, Maertens.

Sent i januar.

Koldt og tåget.

Han vender tilbage til kælderrummet. Går en tid rundt i ubeslutsom uro. Lukker skrivehæftet, slukker og går i seng.

Han aner intet. Sådan er det for det meste.

2

Næste dag er helt normal.

Normal og påtrængende som stivhed i skuldrene og som venten på det, der aldrig kommer. Han vågner uden at være udsovet, uden at have drømt. I akvariet flyder regnbuecichliden omkring med bugen i vejret. Hannen. I det mindste er det sandsynligvis hannen. De kundskaber, han har om sine nærmeste, er i sandhed usle. Ude på gaden dytter Bernard allerede. Morgenmad er slet ikke på dagsordenen. Det er en af den slags morgener.

På trappetrinnet blæser en kold vind ham i møde. Han slår frakkekraven op og bliver stående et sekund i simuleret tøven. Hvis døden eller en anden ukendt storhed kom og tilbød ham sin hånd i sådan et øjeblik, ville han så ikke ...?

Men intet sker. Ikke det mindste. Han går ud i verden. Fra bilradioen strømmer en diffus pianosonate. Bernard ser ubarberet og gråfrossen ud, og alligevel har han morgengrinet på, endnu før Maertens har fået lukket døren.

“Fredag!” udbryder han med infam munterhed. “Den skibbrudnes trøst og belønning.”

Derefter begynder han at hoste. Stemmebåndene har endnu ikke vænnet sig til en ny og fremmed dag. Det vil ende med, at Maertens klapper til ham på grund af den latter. Morgengrinet. Det har han længe været klar over, forbandet klar. En skønne dag vil alle tankerne gå over i handling, og så vil han stikke ham en lige højre. En skønne dag, men ikke den her morgen.

Bernard får gang i snakketøjet.

“Hvis bare vi klarer det første kvarter – eller de første sytten minutter, hvis man skal være helt præcis – med Rùgers to sager og Mussets skallemækkeri, ja det får mig til at tænke på en sonet helt enkelt. En sonet!”

Maertens siger ingenting.

“På samme måde som Andersson versus Portisch i 76 minder om tabte æg. Relationen altså. Er du med? Er du med?”

“I Brest?” siger Maertens. Gaber. Det knager i kæberne.

“I Brest. Hvor ellers?”

Så bider han på. Maertens lytter, men hører ingenting. Registrerer ikke noget. Det er der ingen grund til. Bernard taler i cirkler. I det omfang han overhovedet har noget at sige, så vender det altid tilbage. Det har Maertens lært sig i årenes løb. Analogierne skiftes ud, udvikles og varieres – men mønstret – det der sandsynligvis var meningen med det – kan man altid få fat i. Det dukker altid op til overfladen i sin som oftest blege fattigdom.

I det mindste er det sådan, han tænker det, og skulle det så ikke være tilfældet, så må han vel leve med det. Bernard spinder videre på sin ordkokon, stædigt og utrætteligt, uden på nogen måde at helme. Lag lægges på lag, dag ud og dag ind. Om mad og fodbold taler han. Om skak. Om gamle cykelryttere. Om kvinder.

“Maertens, der er noget særligt ved kvinder!”

Noget særligt? Maertens tænder dagens første cigaret og begynder at tænke på sporvogne. Hvordan det ville være at tage sporvognen på arbejde i stedet. Det er en kærkommen og behagelig tvangstanke, som hver morgen sysselsætter ham de her tre hundrede meter mellem banegården og floden. Ingen stor tanke, men praktisk som en grydelap eller en livsløgn, og efter en tid slipper han den. I samme øjeblik, i nøjagtig samme sædvanlige øjeblik, kaster den nye dag sig over ham. Den uklare og åndeagtige følelse, der trækker netop denne dag ud

af den lange række af gårsdage og morgendage. Nuets dikta-
tur har han læst et sted. Dens nærvær er stærkt og pludseligt.
Han står imod det nogle sekunder, men resignerer så og inha-
lerer dybt. Kaster et blik på Bernard. Forholder det sig måske
sådan, at han besidder den brugervejledning, som Maertens
mangler? Denne Bernard. Ja, er det ikke sådan? Sådan står det
altså til med verden. På den måde hænger tingene sammen!
Der er noget særligt med kvinder.

Og han behøver ikke engang at høre efter. Han behøver ikke
sige en eneste sætning. Måske er det et privilegium.

“Du burde skrabe ruderne,” siger han så alligevel denne
morgen, fordi man ikke kan se ud af dem.

“Sludder,” svarer Bernard. “Det forsvinder, når først varmen
kommer i gang. For resten kan hun finde vejen selv.”

De svinger op over Alexanderviadukten. I de mange år, hvor
de har kørt sammen, er det endnu ikke sket, at varmen er
kommet i gang. Pronomenet *hun* henviser til selve køretøjet –
bilen om man vil. Hun har en dunkel historie, men det er sik-
kert, som Bernard siger det, at hun nok engang i fortiden har
været en skønhed med helt igennem kvindeligt fortegn. En ung
og himmelblå Vidette. Nu om dage er hun præget af alderdom
– stadigvæk attraktiv og lækker sine steder, men skamslidt
endnu flere. Bevæger sig med besvær og har desuden udviklet
adskillige mislyde. En skønne dag bliver hun nok stående for
alvor. Hvem ved?

Han skodder i det overfyldte askebæger. Lukker øjnene for
ikke at lade sig distrahere. Læner hovedet tilbage mod den
nakkestøtte, som ikke er der, og koncentrerer sig. Først om
skuespillet, så om det andet. Stilheden.

* * *

“Skal vi tage et parti mere på Freddys i aften?”

Maertens ser op. Bernard har taget brillerne af, sidder og

pudser dem i halstørklædet. Ruderne er stadigvæk dugget til. Morgentrafikken derude lyder tæt og udfordrende. Maertens nikker. Fredag aften ... Fredmys, naturligvis. Hvad ellers? Hvilke andre veje skulle stå åbne? Hvilke?

Birthe selvfølgelig, men det er jo aftalt til om lørdagen.

At skrive?

Ved lysreguleringen på Hohenzoller Allé kommer arbejds-spørgsmålet. Altid på sekundet, lige før det skifter til grønt, det er en forbandet gåde, hvordan lyset kan vide det ... "Arbejdet, Maertens! Hvordan er ugen gået? Hamsterhjul eller møllesten? Bedre helbred og øget velstand? Svar mig, Maertens, hvad er der med dig på denne smukke morgen?"

Møllesten? Nej, han har ikke noget at beklage sig over. Hans vilkår er ikke værre end så mange andres. Navnlig ikke nu om dage, efter at arbejdspladsen blev flyttet til det pompøse kulturhus, der er blevet opført i deres by som i så mange andre. I Maertens og Bernards by. Han tænker over det en tid. Spekulerer også over hvorfor. Intet levende menneske synes at have forstået, hvilket formål byggeriet skulle tjene. Men måske har de vise fædre og beslutningstagere ønsket at udrette noget. Måske er det bare sådan. En slags eftermæle, et monument over dem selv og den tid, man levede i. Måske.

"Sådan er det med monumenter, sådan opstår de," har Bernard slået fast en anden morgen, men Maertens har glemt det bagvedliggende ræsonnement. "Hvem er vel du, at du skal klage?" siger Bernard i dag. "Skyl ikke barnet ud og det ene og det andet. En gang mere. Et nyt bibliotek og komfortable stole, eller hvad?"

"Jeg klager ikke."

"Det er godt, min ven. Jeg vil ikke begære det urimelige af dig. Godt, godt, godt."

* * *

Trafikprop på Tomasbroen. Som sædvanlig.

Maertens gnider et glughul op med frakkeærmet. Kigger ud over floden og bådene, der ligger vinterfortøjet langs kajerne. En ensom trawler tøffer ud gennem tågen, solen står lavt og kaster ingen lysreflekser over vandet. Mørkt og massivt ser det ud. Ænderne og et næsten usynligt svanepar ligger endnu hensunket i frossen nattesøvn på Karlsøens bred. Bernard taler om Majakovskij nu, om hyperbelen som stil- og virkemiddel og om en kvinde, han kendte for lang tid siden. Frida. Frida Arschel. Hans ord overdøves af en nyhedsoplæser og af sporgovnen, der skramler forbi. Hvad bliver der af dine ord, Bernard? Hvor forsvinder de hen?

På ny bruger han nogle tanker på telefonsamtalen, men det er svært at forestille sig begrebet stilhed i denne morgenkako-foni. Navnlig sådan en stilhed.

* * *

Han bliver sat af ved aviskiosken på torvet. Da han har taget fire skridt, råber Bernard gennem det nedrullede vindue:

“Hils frøken Kemp, glem ikke det!”

Han begynder at fløjte *La donna è mobile*, gasser motoren op og kører videre. Et stykke tid har Bernard været forelsket i Maertens chef, Marie-Louise Kemp. Det er noget besynderligt noget, som de har drøftet adskillige gange. Maertens har også bistået ved selve kurmageriet. Men resultaterne har indtil videre været magre, faktisk ikke noget at tale om. Frøken Kemp er ikke en kvinde, man sådan kommer tæt på, overhovedet ikke. Faktisk er det hele noget sært noget. Det eneste som Bernard vil henvise til, er sin alder.

“Når man har passeret de halvtreds,” siger han, “er man nødt til at anskaffe sig et nyt kvindeideal.”

Og frøken Kemp skulle altså modsvare ...?

Nej, Maertens kan ikke se hoved eller hale i det. Heller ikke

denne morgen. Men det er jo på den anden side heller ikke hans problem.

* * *

Solen spejler sig i monumentet.

Midt i centrum står det. I den nordlige ende af S-torvet, indrammet af hanseatiske pragtgavle, jugendfacader, oplejede lindetræer. En grov, falloslignende kæmpecylinder i glas, stål og kulørt beton. Måske skal arkitekturen minde én om det åndeliges hjemsted i de højere sfærer eller noget i den stil. Blandt byens simple eksistenser kaldes den kort og godt for *Pikken* eller *Kæmpepikken* til og med. Maertens tænker efter og kan ikke huske, om han egentlig har hørt noget andet navn på bygningen, men noget hedder den jo nok. Noget pænere. Hovedbiblioteket holder under alle omstændigheder til på de to nederste etager, så nogen risiko for, at dem, der bare tager sig af at låne ud og modtage bøger tilbage, skal bevæge sig op i bygningen, foreligger ikke. Slet ikke.

Frøken Kemp er chefbibliotekar. Han støder ind i hende allerede i garderoben. "Godmorgen," siger hun bare. "Koldt?"

Derved forbruger hun så meget af rummets ilt, at han et øjeblik bliver svimmel. Blot et øjeblik. Hans egen vejtrækning er ikke noget at bekymre sig for. Han beslutter sig for ikke at overbringe hilsenen fra hendes ridder på den hvide hest. Vil ikke bringe ham i forlegenhed. Det skal han nok selv sørge for, Maertens kender ham lige så godt som indersiden af sin egen bukselomme.

Han tager frakke og halstørklæde af og smutter ind på toiletet. Sjasker lidt koldt vand i ansigtet og skyller munden. Der er morgener, og så er der morgener.

Derefter går han ind i personalets opholdsrum. Hilser på Roaldsen og Leon Markovic. Skænker kaffe op fra kaffemaskinen i sit eget krus med påskriften *Coffee – the heartblood*

of tired men. Chandler.

“Du ser slidt ud,” siger Roaldsen.

Han nikker og brænder sig på kaffen. Frøken Kemp kommer ind. Hun har en skarp rynke over brillerne, og hendes jordbærfarvede tweeddragt virker nystrøget. Hun ser på sit armbåndsur. Det er helt sikkert tid.

Tid til at gå i gang med dagens arbejdsopgaver. Et nyt kvindeideal?

* * *

Da offentligheden slippes ind, står enkefru Loewe forrest i køen.

Maertens hjælper hende forsigtigt over tærsklen og støtter hende op af de otte trappetrin. Der har været nogle problemer med elevatoren lige siden de travle dage før jul. Og så hjælper han hende med at forlænge lånetiden for andet bind af *Krig og Fred*. Derefter konverserer de høfligt en tid om chancerne for, at hun kan nå at læse hele værket, før hendes tid er forbi. Det er sandelig ikke til at vide.

Derefter følger han hende over til holdepladsen på den anden side af torvet og sørger for, at hun kommer med den rigtige sporvogn. Seksogtyveren. Linjerne er blevet lagt om efter nytår. Eller tallene rettere sagt. Sporene ligger jo, hvor de hele tiden har ligget.

Fredag i januar tænker han, da han atter sidder bag udlånskranken. En dag som en hvilken som helst anden i livet.

Det er ingen ny tanke.

Freddys bar ligger i Pampas. Sådan har det altid heddet i folkemunde, det der lavtliggende, halvt ubebyggede område mellem den langsomt flydende flod og Sønderskoven. Hvilket år Freddy åbnede dørene, ved Maertens ikke, men på et eller andet tidspunkt under hans lange fravær må det under alle omstændigheder være sket. Da han endelig vendte tilbage, lå det der, som om det havde ligget der altid – det lille, lokale værtshus på hjørnet, et tilflugtssted og et læ for alle de ensomme i Pampas. Alle de vildfarne og vinddrevne, der havde underordnet sig behovet for med mellemrum at flygte fra nogle få af ugerne, månedernes og årenes utallige timer. Disse mennesker, der med deres død – sådan er deres spinkle tro – blot vil afslutte deres egen livscyklus og intet andet.

Som er til og blot eksisterer gennem nåde og forsyn. Det er deres spinkle undskyldning.

Han er sent på den, og Bernard har allerede stillet brikkerne op. De bestiller mørkt øl og starter et parti. Istvan og kineseren skifter bord – sætter sig hos dem og ser til. Istvan har en ny kvinde med. Hun hedder Ingrid og ser nordisk ud. Meget nordisk med en høj nakke og lyst, næsten hvidt hår. Bernard taler uafbrudt, endnu mere uhæmmet nu om aftenen. Han taler om akkordsystemet på den cykelfabrik, hvor han arbejder, om forestående kampe i fodboldturneringen, med kineseren om mulighederne for at leje et hus ved havet i weekenden, og med Grete – Freddys lovformelige – om indholdet på menuen denne aften.

For så snart partiet er ovre – en frejdig, russisk afbytningsremis – er det tid at spise. Gretes solide kogekunst inkarnerer sig denne fredag aften i en prægtig ragout med kalvekød, pilaffris og svampe. De deler også en rigtig flaske Bourgogne mellem fire personer. Istvan drikker aldrig andet end øl. Hans mave kommer i uorden ellers, påstår han. Den tåler knap vand.

Efter maden kommer Freddy selv og sætter sig en stund. Fortæller den nedslående nyhed, at han nok bliver nødt til at skyde The Duchess of Malfi.

The Duchess of Malfi er Freddy og Gretes vagthund. En granvoksen Newfoundland, der har sin plads og hele sit snævre revir mellem kaminen og garderoben, og som er et meget værdigt dyr. Hun har aldrig gjort noget væsen af sig. Højest løftet et busket øjenbryn, når usikre gæster har spildt øl i hendes pels eller trampet hende for hårdt på halen.

Og hun har været hos Freddy, så længe nogen kan huske. Den sidste tid er hun imidlertid begyndt at lugte, og nu har dyrlægen været på besøg og har dømt hende ude.

“Hun må være verdens ældste hund,” siger Istvan.

“Ak, hendes blide væsen,” læsper kineseren.

“Det værste er,” siger Freddy, “at jeg nok bliver nødt til at skyde hende på stedet så at sige. Hvis vi forsøgte at flytte hende, ville hun med det samme ane uråd.”

Der nikkes i enighed. Det er beklageligt. Det er utilstedeligt. I nogle flygtige øjeblikke betragter man den dødsdømte, og Maertens ved, at hver eneste af dem i disse sekunder tænker, at de er i samme båd som hunden. Som The Duchess. Alle sammen. Det føles stort og stumt. Derefter udbringer kineseren en skål, det gør han altid, når der er en anledning, og Freddy vender tilbage til sit arbejde.

* * *

Yderligere to partier spiller de igennem. Endnu en remis og et langtrukket spansk, hvor Maertens til sidst veksler en overskydende bonde til gevinst efter næsten firs træk. Bernard noterer resultatet i sin gule notesbog og meddeler den aktuelle stilling: 8,5 – 6,5 i Maertens' favør.

Det er netop i det øjeblik, hvor Bernard stikker notesbogen tilbage i inderlommen, at Maertens denne aften gribes af meningsløsheden. Præcis i dette langtrukne sekund. Som et slag i hovedet rammer det ham. Hårdt og skånselsløst. Den anonyme og almægtige fyrste er nu blevet træt af alting, føler lede ved disse slappe marionetter inde på Freddys bar denne fredagsaften i livet. Beslutsomt har han hamret sin kæmpekølle gennem loftet lige ned i hovedet på Maertens for langt om længe at få en ende på det hele.

På dette her som ikke mere morer ham det mindste.

Maertens iagttager Bernards hånd, da den forlader inderlommen. Den dukker op bag jakkens revers og ændrer retning for at rette på slipset. Hans pølsefingre ser tøvende og forladte ud. Stadigt langsommere bevæger de sig. Billedet af dem flimrer og rykker som de sidste rammer af en film, der er knækket. Eller som akkurat knækker. De sidste tiendedele af et sekund før alt bliver stille. Mørkt og stille.

Det er ikke noget nyt. Han har helt klart oplevet dette tidligere, alt dette. Det er bare usædvanligt tydeligt i aften. Han bremser sin tanke og tvinger den indad. Støder imod den samme stemme som altid. Samme stædigt gentagne opfordrende stemme. Reciterende de samme dunkle spørgsmål. Om det fortidige, om det aldrig udredte. Hvordan kan det være, at man sidder her på Freddys, og hvordan har man tænkt sig at slippe væk herfra? Forstår man ikke, at der foregår noget andet? At der er en anden virkelighed og andre opgaver at tage sig på. En anden strømretning i tilværelsen, hvor strømmen er meget stærkere, vandet meget klarere. Målet så meget mere værdifuldt. Forstår man virkelig ikke det?

Nej, Maertens forstår overhovedet ingenting. Lukker af for sanserne og vil ikke lytte til det her. Synes, at stemmen denne aften lyder, som om den tilhører en sjælefisker af Guds nåde, og drikker beslutsomt af sin øl for at lukke for den. Det smager af metal på hans tunge. Af jern formodentlig.

Længes hjem. Hjem til sit skuespil med de gamle gestalter og deres uforanderlige liv.

* * *

Inden de skilles for natten, beder han Bernard om en tjeneste. Beder ham om at ringe, så snart han er kommet hjem.

Bare ringe op og tie stille i røret nogle minutter. Eller til Maertens selv lægger på. Bernard forstår ikke meningen med dette ønske og argumenterer en tid. De står uden for idrætspladsen under en gadelygte. Bernard holder fast i gadelygten og gestikulerer ivrigt med den ene arm. Det er tydeligt, at han er mere beruset end normalt. Hans lavstammede krop ser grotesk ud under den gyngende gadelygte. En ondskabsfuld dværg. En irriteret gorillahan.

“Hvad i helvede mener du, Maertens?” siger han for femte gang. “Forklar, hvad i helvede du mener!”

Maertens ryster på hovedet. “Du må gøre, som du vil, Bernard,” siger han. “Enten ringer du, eller også lader du være. Jeg forklarer det en anden gang.”

Han forlader Bernard og går det sidste stykke alene. Det er begyndt at sne. Med sine hænder forsøger han at fange de lette snefnug, men de er så tynde, at de ikke kan tåle nærheden af hans hud.

Og ikke det mindste øjeblikks berøring.

* * *

Telefonen ringer i hvert fald. Naturligvis. De har kendt hinanden længe.

Atter står han i entreen og lytter ind i stilheden. Det er langt fra den samme. Tydeligt. Helt igennem tydeligt, fornemmer han Bernards tunge skikkelse i den anden ende. Han lægger på efter et minut. Føler, at kalveragouten har givet ham halsbrand, og drikker et glas mineralvand, før han går i seng.

Intet er sket, tænker han. Intet der adskiller den her dag fra alle andre dage i livet. Hans eget eller andres. Intet overheadet.